

Innhold

Forord	5
Innledning	11
Kapittel 1	
Å forstå verden gjennom geografi	13
<i>Siv Eie og Gitte Motzfeldt</i>	
Geografifaget og vår tids nøkkelproblemer	13
Geografiens kjernebegreper	17
Geografi i læreplanene: utfordringer og muligheter	25
Bærekraftperspektiver i undervisningen	45
Avslutning	50
Kapittel 2	
Geografididaktikkens røtter, forankring og områder	54
<i>Rolf Mikkelsen</i>	
Geografifaget	54
Avgrensning av fagdidaktikken	63
Geografididaktikkens områder	66
Fagets legitimering - hvorfor geografi?	69
Geografifagets metoder - fagets hvordan	74
Andre fagdidaktiske refleksjonsområder	77
Geografi fagdidaktikk	78
Kapittel 3	
Geografisk danning og utdanning for berekraftig utvikling	81
<i>Erlend Eidsvik</i>	
Introduksjon	81
Berekraft	83

Geografisk dannning	93
Geografisk dannning 2.0	99
Berekraft i eit globalt perspektiv i utdanninga	106
Oppsummering	107

Kapittel 4

En ulik verden - sammenligninger i geografiundervisningen	112
<i>Hans Petter Andersen</i>	
Geografi og internasjonalt undervisning	112
En kontrastrik verden	114
Noen kritiske refleksjoner	136

Kapittel 5

Bruk av fortellingen i geografiundervisningen	141
<i>Per Jarle Sætre</i>	
Fortelling som metode	141
Hvor kan en finne fortellingen?	143
Storyline-fortellingen	155

Kapittel 6

Kart, atlas og google i geografiundervisningen	163
<i>Rolf Mikkelsen</i>	
Hvorfor kart og atlas i undervisningen?	164
Hva kjennetegner kart?	166
Når kan og bør kartopplæring skje?	167
En strategi for kartopplæring	169
Bruk av kart og atlas i skolen	176
Digitale kart eller papirbaserte kart og atlas?	184

Kapittel 7

Vurdering av lærebøker	187
<i>Per Jarle Sætre</i>	
Læreboka som læremiddel	188
Reflekterer læreboka læreplanens mål og innhold?	189
Presenterer læreboka ny og aktuell kunnskap?	190
Ser læreboka saker fra forskjellige sider?	190
Legger lærebøkene like mye vekt på menn og kvinner?	192
Har læreboka gode illustrasjoner, og er illustrasjonene benyttet på en meningsfull måte i forhold til teksten?	193

Hvordan er kartbruken i læreboka?	201
Benytter læreboka gode og varierte spørsmål og oppgaver?	202
Har læreboka gode nettsteder?	203
Sluttord	204

Kapittel 8

Ekskursjoner og feltarbeid i skolen – en spennende læringsarena .....

Olav Fjær

Innledning	207
Geografi og ekskursjon/feltarbeid	208
Læreplaner, studieplaner og studier om ekskursjoner og feltarbeid	210
Ekskursjoner/feltarbeid og metoder	214
Praktiske og fagdidaktiske utfordringer	217
Eksempler på ekskursjoner og feltarbeid	222
Vurdering	239
Oppsummering og avslutning	243

Kapittel 9

Tren tankene med geografi .....

Ronald Nolet

Metakognitive undervisningsstrategier i geografifaget	251
Tren Tanken – som skreddersydd for Læreplanen fra 2020 (LK20)	252
Oppdragsbasert gruppearbeid	253
Undervisning med metakognitive opplegg	255
Noen konkrete eksempler på bruk av metakognitive strategier i geografifaget	258
Avslutning	278

Kapittel 10

Geografi og miljøkonflikter .....

Per Jarle Sætre

Registrere barnetråkk	283
Miljøundervisning i Norden	284
Analyse av argumenter som utgangspunkt for rollespill	287
Planprosesser i ei vestlandsbygd	291
Kartanalyse som utgangspunkt for et hendelsesforløp, eksemplet Steinvik	295
Oppsummering	300

Kapittel 11

Geografi: Det digitale faget 302
Trygve Wicklund Skavhaug
 Innledning 302
 GIS og digitale kart 304
 Globale verktøy 305
 Noen aktuelle norske kartløsninger 307
 Temakart 309
 Å lage egne kartframstillinger – å presentere ved hjelp av kart 314
 Digital i felten 316
 Spillbasert aktivitet 322
 Avslutning 325

Kapittel 12

Vurdering i geografi og samfunnsfag 327
Gitte Motzfeldt, Siv Eie og Rolf Mikkelsen
 Innledning 327
 Hensikten med vurdering 328
 Vurdering 329
 Taksonomisk belysning 330
 Progresjon, kompleksitet, geografisk forståelse og vurdering 333
 Undervisvurderingstekstene i samfunnsfag og geografi 336
 Å lære å lære i geografi 340
 Vurdering av læring 345
 Avslutning 349

Om forfatterne 352

Bildeliste 355

Stikkord 357